

Groenstrategie

Basisinformatie

Datum	30 mei 2023
Gespreksleider	Gertjan te Hoonte
Tijd	19.30 – 20.30 uur
Zaal	Hal, Stadhuis
Soort bijeenkomst	Raadsbrief Strategie voor groen SVZ
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen.
Portefeuillehouder	Linda Voortman
Vervolg	Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de commissie. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar Deelnemers	Website gemeente en facebook 4 deelnemers St. i.o. Groen en Gemeenschap De Meern Utrechtse Bomenstichting Stichting Zusterparken Initiatief: Toevallig Groen, Zaailingen van de Stad

Programma

19:30-19:35	Opening en welkom
19:35-19:45	Presentatie Stichting Zusterparken + vragen raadsleden
19:45-19:50	Toelichting Initiatiefgroep Groen wandelnetwerk
19.50-20.00	Presentatie Stichting Groen en gemeenschap + vragen raadsleden
20.00-20.10	Presentatie Utrechtse Bomenstichting + vragen raadsleden
20:10-20:20	Presentatie Stichting Natuur en Milieu + vragen van raadsleden
20:20-20:25	Presentatie Fietsersbond
20:25 -20:29	Vragen, beschouwingen en opmerkingen aanwezigen
20:30	Sluiting en reflectieronde

Motivatie

Agenderenden

Anne Sasbrink (Partij voor de Dieren), Charlotte Passier (Volt), Rob van den Enk (Student & Starter), Wilma Duitscher (EenUtrecht), Rachel Heijne (GroenLinks), Jantine Zwinkels (CDA), Kirsten Alblas (ChristenUnie), Nadia Stylianou (D66), Marijn de Pagter (VVD) en Joachim Cornielje (PvdA)

Het college heeft de ambitie om veel hectares groen en bomen toe te voegen. Wanneer dit gebeurt en waar blijft het nog achter. Experts (zoals de Utrechtse Bomenstichting en de stichting Zusterparken) hebben vanuit hun kennis en ervaring zicht op mogelijkheden en kansen om het toevoegen van groen te

versnellen en de hoeveelheid te vergroten. Ook bewoners kunnen input geven over mogelijkheden in hun eigen omgeving.

In een RIB willen we kansen en mogelijkheden maar ook risico's en aandachtspunten ophalen bij bewoners en organisaties die we vervolgens aan het college kunnen meegeven.

Bijdrage(n)

De initiatiefgroep Groen stadswandelnetwerk

De initiatiefgroep Groen stadswandelnetwerk heeft in 2021 inspraakreactie geleverd op het Mobiliteitsplan 2040 en eveneens samen met stadsmakers en zusterparken (als de initiatiefgroep gezonde stad) inspraakreactie geleverd op de RSU. Dat heeft er onder andere toe geleid dat het stadsprofiel Vertraagde Stad is toegevoegd. Het groene stadswandelnetwerk is als onderdeel van dit stadsprofiel opgenomen: "Utrecht ontwikkelt en koestert een (groen) stadswandelnetwerk op het schaalniveau van de stad". Dat is geweldig, en ik zou graag bepleiten dat dit een expliciet en een herkenbaar onderdeel zou moeten zijn van de strategie voor groen, en vraagt om een samenhangende aanpak met het mobiliteitsplan op het schaalniveau van de stad. Op die manier kan gezorgd worden dat Utrechters zich via een groen wandelnetwerk door de hele stad ontspannen kunnen verplaatsen, bijdragend aan een duurzame, gezonde en biodiverse stad, en ontspannen ontmoetingen tussen bewoners.

Deelnemer

Ik kan niet aanwezig op deze avond maar geef graag een reactie aan u door.

Wij wonen op het Bing Crosbypad in Terwijde - oost. Op dit moment worden de tijdelijke school en kinderopvang weggehaald. Nu komt er over een poos nieuwe appartementen.

Onze vraag is: kan er zolang er niets gebouwd gaat worden (door stikstof en andere zaken) wel groen geplant worden? Anders zitten wij tegen een grote zandvlakte aan te kijken.

Goed om te weten dat wij wel contact hebben met de mensen in de wijk van de gemeente. Dat is een prettig contact. Dit bericht kwam na ons gesprek binnen groen in het winkelcentrum en de bij behorende overlast van brommers ed.

Zusterparken

Tijdens de bijeenkomst vertel ik graag wat over de manier waarop de beweging van Zusterparken bijdraagt aan de vergroening van de stad, vergroting van de biodiversiteit, de toename van het aantal bomen en de verbinding tussen groen binnen en buiten de stad, en welke strategieën daarbij worden toegepast. Indien mogelijk geef ik graag een korte digitale presentatie (max 15 sheets).

Initiatief: Toevallig Groen, Zaailingen van de Stad

Als Beeldend Kunstenaar ben ik vanaf het begin van mijn carrière werkzaam in de openbare ruimte waar ik ook divers kunst-groenprojecten heb gerealiseerd. Een daarvan bevindt zich in Overvecht, het Sjanghaipark dat ik vanaf 1970 (u hoort het goed 1970) samen met bewoners heb ontwikkeld en waarin wij nog steeds werkzaam zijn.

Het Sjanghaipark is één van de eerste projecten in Nederland waar de inbreng van bewoners 'beeldvormend' is. Wat wil zeggen dat bewoners zowel in die eerste aanlegfase alsook nu bij het beheer (het onderhoud) meebepalen hoe het park zich in zijn vorm ontwikkelt. Je kan zeggen dat wij hier, inmiddels al weer 53 jaar, een 'vormgevend-beheer' in de praktijk brengen (ik kom hier later nog op terug). Het Sjanghaipark is een dynamische omgeving waarin niet alleen de bewoners maar ook de natuur zelf vanuit zijn eigen natuurlijke dynamiek een vormgevende inbreng heeft. Het is een continu vormend proces en ik kan u zeggen het park zal ook nooit af zijn.

De reden dat ik nu hier voor u sta is dat ik een pleidooi wil houden om in die 'oh' zo noodzakelijke stedelijke vergroening vooral ook de natuur zelf vanuit zijn eigen natuurlijke dynamiek maximaal in te gaan zetten in die stedelijke vergroenings-opgave.

Ik zal dit nader toelichten.

Als wij 10 jaar geen onderhoud zouden verrichten in onze stad dan zou dat een stedelijk bos zijn geworden. Een jong bos weliswaar maar wel een die zich heeft kunnen ontwikkelen in al die verschillende klimaatjes die een stad rijk. (biodiversiteit)

Wij mogen ons gelukkig prijzen dat de natuur nog steeds over die geweldige oerkracht en dat herstellend vermogen beschikt. Middels het verspreiden van zaad kan je overal waar de conditie het maar even toelaat jonge zaailingen van planten, bomen en heesters zien opkomen.

In mijn kunst-groenprojecten zoek ik naar verschillende strategieën om met deze oerkracht in dialoog te gaan en zo maximaal in te zetten in stedelijke vergroening, te vergelijken met een Tai-Chi beoefenaar die meebeweegt met de energie van degene die voor hem staat.

De opgave is de natuur ook in stedelijk gebied niet alleen maar willen beheersen, wat ik helaas nog in veel stedelijke groenontwerpen en inrichtingsplannen tegen kom, maar de opgave is om concepten te ontwikkelen en ontwerpen te maken die dynamisch zijn en in hun vorm mee kunnen groeien met hoe de natuur zich in een bepaalde situatie ontwikkeld.

Geen statische groenplannen waarin alles van tevoren is vastgelegd maar een ontwerp dat ruimte laat aan de dialoog met die natuur.

Op dit moment rollen wij het kunst-groenproject Toevallig Groen Zaailingen van de Stad uit over de stad. Wij zijn in september 2021 begonnen in het Centraal Museum als onderdeel van de spraakmakende tentoonstelling De Botanische Revolutie.

In april dit jaar hebben wij flink uitgepakt met een tentoonstelling op verschillende verdiepingen in het Stads kantoor en komende november zijn wij in de bibliotheek aan de Neude.

Het project Toevallig Groen, Zaailingen van de Stad, richt zich specifiek op de zaailingen-bomen die Utrecht rijk is.

Zaailingen-bomen zijn vogelvrij, iedereen kan er mee doen wat hij of zij wil en dat is meestal kappen.

Met dit project willen wij ze uit hun anonimiteit halen en hun betekenis waarde onder de aandacht brengen.

Zaailingen-bomen hebben een ecologische en een klimaat adaptieve waarde maar vooral ook een beeld en belevingswaarde. Daarnaast is het opnemen van zaailingen in vergroeningsplannen de meest duurzame wijze van vergroenen, je hoeft het alleen maar de ruimte te geven.

In de Schaalsprong spreekt u de intentie uit om in de komende paar jaar 60.000 bomen te willen gaan planten. Ik kan u verzekeren dat als de nu aanwezige zaailingen bomen een beschermde status zouden krijgen u dit jaar nog 1/3 deel gerealiseerd krijgt door ze alleen maar op te nemen in uw bomenbestand. Voortkomend uit het project Toevallig Groen en mijn speerpunt voor deze insprek mogelijkheid ligt bij Rotsoord.

Samen met Zusterpark Rotsoord hebben wij een conceptplan geschreven met als titel Rotsoord een Zaailingen Gewenst Zone, en de uitdagende ondertitel 'van Rotsoord naar Bosoord.'

Wij zijn op dit moment bezig draagvlak te ontwikkelen voor deze bijzondere status die wij aan héél Rotsoord willen geven. Dit betekent dat Rotsoord de status moet gaan krijgen waarin álle zaailingen waar die zich ook maar voordoen in principe gewenst zijn behalve als daar redenen voor zijn om dat niet te doen. Dit kunnen redenen zijn van praktische aard maar ook kunnen esthetische argumenten hierin een rol spelen.

U heeft in uw beleid de gevleugelde slogan gelanceerd 'GroenTenzij'. Een krachtige stellingnamen en de basishouding voor wat wij in Rotsoord zouden willen gaan realiseren. Onze vertaling hier is de slogan 'Zaailing Tenzij.'

We zijn al even op weg. Met twee stadsecologen, de wijkopzichter, Utrecht Natuurlijk en bewoners-ondernemers hebben wij reeds een kernteam gevormd om dit idee verder te brengen.

Maar er moet nog veel gebeuren voordat we dit project kunnen gaan presenteren en in de publiciteit gaan brengen.

Eén daarvan is een politiek draagvlak hiervoor ontwikkelen en Ik hoop dat ik met deze korte inleiding u voldoende nieuwsgierig hebt gemaakt om in een komend overleg dit nader te komen toelichten.

Samenvattend gezegd pleiten wij voor een dynamische groene stad waarin in dialoog met de spontaan opkomende natuur de stad zal vergroenen in een zeer voortvarend tempo en zo, de gewenst doelen geformuleerd in 'Meerjaren Groenprogramma ' Ruimte voor Groen' een flinke zet voorwaarts te geven met Rotsoord als experimentele speerpunt.